

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3192/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítéltábla Bpfk.II.79/2022/6 számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Kadlót Erzsébet ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27.§-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt.
- [2] Az indítványozót a Debreceni Járásbíróság 2020. június 17-én 3 év 10 hónap szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette miatt. Az ítélet ellen az ügyész a büntetés súlyosítása, a fegyházbüntetés és a közügyektől eltiltás tartamának felemelése érdekében fellebbezett. Az indítványozó meghatalmazott védője a bünszervezetben történő elkövetési mód mellőzése, a szabadságvesztés büntetés tartamának csökkentése, enyhébb végrehajtási fokozat megállapítása, a feltételes szabadság kizárására vonatkozó ítéleti rendelkezés mellőzése és a felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása érdekében fellebbezett.
- [3] A Debreceni Törvényszék mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az indítványozó által elkövetett egészséget veszélyeztető bűncselekmény minősítésének jogszabályi megjelölését pontosította a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulata szerint, valamint rögzítette, hogy az indítványozó az egészséget veszélyeztető bűncselekményt bünszervezetben követte el. Emellett vagyonekobzást rendelt el az indítványozó terhére. Az indítványozó meghatalmazott védője 2021. május 20-án halasztás iránti kérelmet terjesztett elő. A Debreceni Törvényszék 2021. június 7. napján kelt végzésével igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény beszerzését rendelte el és rendelkezett a szabadságvesztés büntetés függőben tartása iránt az igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény beszerzéséig.
- [4] Az indítványozó meghatalmazott védője 2021. augusztus 6. napján a Debreceni Járásbírósághoz perújítási kérelmet terjesztett elő, amelyben új bizonyítékként az igazságügyi elmeorvos szakértői vélemények lényegi megállapításait jelölte meg. Emellett a perújítási kérelem tartalmazza az indítványozó pszichés okok miatti kórházi kezeléseit, valamint az az alapján rögzített orvosi megállapításokat. A főügyészség hangsúlyozta, hogy a magánszakértői vélemény nem tekinthető új bizonyítéknak, így indítványozta a perújítási indítvány elutasítását. A Debreceni Törvényszék mint elsőfokú bíróság a perújítási indítványban foglaltakat érdemben megvizsgálta és megállapította, hogy a perújítási indítvány alaptalan, mert nem tartalmaz perújítási okot. A bíróság 2022. január 4-én kelt 2.Bpi.649/2021/4. számú végzésével elutasította a perújítási indítványt. A végzéssel szemben az indítványozó meghatalmazott védője jelentett be fellebbezést. A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a fellebbezés alaptalansága miatt a jogorvoslattal támadott végzés helybenhagyását indítványozta. A Debreceni Ítéltábla a Debreceni Törvényszék végzését helybenhagyta, mivel álláspontja szerint a perújítási indítványban hivatkozottak nem minősülnek új bizonyítéknak.
- [5] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Debreceni Ítéltábla Bpfk.II.79/2022/6. számú végzésével és a Debreceni Törvényszék 2.Bpi.649/2021/4. számú végzésével szemben. Az indítványozó az Alaptörvény II. cikkének, III. cikkének, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmére hivatkozott azzal összefüggésben, hogy az eljárás során a bíróságok megsértették a kínzás, embertelen, megalázó bánásmód vagy büntetés tilalmát, az indítványozó élethez és emberi méltóságához, valamint a jogorvoslathoz való jogát. Az indítványozó véleménye szerint közvetlenül az életét fenyegető állapotba kerülhet a büntetés foganatba vételével. Emellett a bíróságok megsértették a jogorvoslathoz való jogát azzal, hogy érdemben nem vizsgálták a perújítási kérelmét. Az indítványozó az Abtv. 61. §-a alapján kérte az alkotmánybíróság eljárásának tartamára és várható döntésére figyelemmel a büntető ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

- [6] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panaszt megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [7] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve, amely jelen ügyben teljesült. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1) bekezdésében foglalt további formai követelményeknek is megfelel, mert megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (az Abtv. 27. §-át), az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [III. cikk, III. cikk és XXVIII. cikk (7) bekezdése], a támadott bírói döntéseket, tartalmaz a bírói döntés alaptörvény-ellenességére vonatkozó okfejtést, valamint rögzíti a kifejezett kérelmet a bírósági döntés megsemmisítésére.
- [8] 3.2. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [9] Az indítványozó hivatkozott az élethez, emberi méltósághoz való jog, a jogorvoslathoz való jog és a kínzás, embertelen, megalázó bánásmód vagy büntetés tilalmának sérelmére azzal összefüggésben, hogy az elsőfokú bíróság az indítványozó meghatalmazott védőjének perújítási indítványát – amely egy új magánszakértői véleményt tartalmazott az elítélt büntőtűri képességének kizártságáról – elutasította, mivel az a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 636. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában foglaltakkal összeegyeztethető perújítási okot nem tartalmazott és az elsőfokú bíróságnak e végzését a másodfokú bíróság is helyben hagyta. A perújítás elutasításával összefüggésben hivatkozott a jogorvoslathoz való jog sérelmére is.
- [10] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdése értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerveként az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján a bírói döntéseket csak az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára már nem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.
- [11] A jogértelmezés a bíróság feladata: „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, amely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma is ismert rendszere magában hordozza.” {3352/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}
- [12] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárással kapcsolatban a következőket állapította meg. Az elsőfokú bíróság elutasította a perújítási indítványt, mivel az véleménye szerint nem felelt meg a Be. 637. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti perújítási oknak. A másodfokú bíróság a Be. 605. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés alaptalansága miatt helybenhagyta az elsőfokú bíróság végzését. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az eljáró bíróság részletes indokát adta annak, hogy a perújítási indítványban hivatkozott magánszakértői vélemény miért nem minősül új bizonyítéknak. A bíróság kifejtette, hogy a magánszakértői vélemény alapja nem egy új, a korábbiaktól eltérő tény, hanem ugyanazt a tényt az alapeljárásban eljáró szakértők is értékelték, csak eltérően. A bíróság álláspontja szerint azonban ez nem új tényre vonatkozó bizonyíték, hanem egy eltérő szakértői álláspont. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó valójában a számára kedvezőtlen bírói döntés tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját adta, miszerint a bíróság helytelenül értelmezte a jogszabályokat arra vonatkozóan, hogy mi minősül új bizonyítéknak a perújítási eljárásban.
- [13] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem vetett fel bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.

- [14] 4. Az Alkotmánybíróság mindezen érvek alapul vételével az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdések alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.
- [15] Az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz visszautasítására tekintettel nem kellett döntenie az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése tárgyában előterjesztett kérelemről.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1103/2022.

